

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

13 Vtru[m] anima separata possit pati ab igne corporeo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

¶ Circa primum quesita sunt duo.
 ¶ Primo, Vtrum anima separata possit pati ab igne corporeo.
 ¶ Secundo, Vtrum duorum qui eadem pena sunt digni, unus diutius moretur in purgatorio q̄ alius.

ARTICVLVS XIII.

Vtrum anima separata possit pati ab igne corporeo.

arti. 6. & 4.
 di. 44. q. 3. ar.
 1. 3. d. 3. o. &
 2. 2. ar. 2. o.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, q̄ anima a corpore separata nō possit pati ab igne corporeo, quia secundum Philosophum, quod nō tangit, non agit: sed ignis corporeus non tangit animam separatam a corpore, cū non hēat terminos corporales: q̄ autē se tangunt, habent ultima simul. ergo anima separata nō patitur ab igne corporeo.
 ¶ Præter illa quæ patiuntur adinuicem, inuicem cōuerti possunt: sed anima non potest conuerti in ignem corporeum, nec e conuerso. ergo anima nō potest pati ab igne corporeo.
 ¶ Præter. Ber. dicit, q̄ nihil ardet in inferno, nisi propria uoluntas: sed propria uoluntas, cum sit quoddam spirituale, non potest esse materia ignis corporealis. ergo anima a corpore separata non potest ab igne corporeo pati.

SED CONTRA est, quod dicitur Isa. ult. Ignis eorum non extinguetur.

RESPON. Dicendū, quod pati multipliciter dī. Vno modo, pati communiter dictum idem est q̄ recipere, s̄m qd sentire & intelligere est quoddam pati, & hoc modo anima coniuncta corpori patitur a rebus corporeis sentiendo & intelligendo: sed anima separata a corpore possit hoc modo a rebus corporeis pati, alterius quæstionis est propter quosdam, qui dicunt q̄ anima separata a corpore, & ē angelus potest accipere cognitionem a reb. sensibilibus: sed si ē hęc opinio esset vera, tñ pati sentiendo, & intelligendo est perfici, non puniri, nisi forte per accidens, in quantum id quod sentitur, vel intelligitur repugant uoluntati: sed ipsum sentire, vel intelligere secundum se consideratum penale nō est. Alio modo, dī pati proprie loquendo, secundum cōtrarietatem agentis ad patiens, prout si pati dicimur, cum aliquid nobis aduenit, quod est contrarium naturæ, vel uoluntati nostræ, & secundum hoc infirmitas & tristitia passionis dicuntur. Et hęc quidem passio dupliciter esse potest. Vno modo, per receptionem formæ cōtrariæ, sicut aqua patitur ab igne quantum calefit, & per consequens diminiuit qualitas naturalis eius: hoc modo separata anima non potest pati ab igne corporeo, quia nec calefieri potest, nec desiccari, nec secundum formam, aut qualitatem quæcumq; ignis corporei immutari. Alio modo, dī pati oē illud quod quocumque mō impeditur a suo proprio impetu, vel inclinatione, sicut si dicimus lapidē descendente pati, cum impeditur ne deorsum perueniat: & sicut dicimus hominem pati, cum detinetur, vel ligatur ne vadat quouult: & ita per modum ligationis cuiusdā anima patitur ab igne corporeo, ut Aug. dicit 2. de ciuit. Dei. Non. n. hoc est cōtra naturam spiritus corpori alligari, cum uideamus animam naturaliter alligari corpori ad uiuificandum ipsum. Demones ē p necromantiā potestate superiorum dæmonum alligant aliquib. imaginibus, vel aliquib. aliis rebus: vñ multo magis possunt spiritus alligari diuina uirtute igne corporeo, nō ut dent uitā, sed ut accipiāt penā, sicut Au. dicit. Sed q̄ est minoris uirtutis

non pōt sua uirtute ligare id quod est maioris uirtutis, inde est q̄ nullum corpus potest ligare spiritum qui est maioris uirtutis, nisi aliqua superiori uirtute: & propter hoc dī, quod ignis corporeus agit in animam separatā nō uirtute propria, sed in quantum est instrumentum diuine iustitiæ vindicantis.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod ignis tangit animam, non quidem tactu mathematico, qui attenditur secundum terminos quantitativos, sed magis contractu uirtutis non propriæ, sed quam habet in quantum est instrumentum diuine iustitiæ.

AD II. Dicendum, q̄ rō illa procedit de passione quæ est per susceptionem formæ contrariæ.

AD III. Dicendum, quod propria uoluntas dicitur ardere in inferno, quia meretur ardorem.

ARTICVLVS XIII.

Vtrum equali pena puniendi in purgatorio, unus citius possit liberari quam alius.

AD SECUNDVM sic procedebatur. Vñ, quod duorum qui sunt digni equali pena, vnus nō possit citius a purgatorio liberari quam alius. Iudicium n. post mortem non est hominis, sed Dei, q̄ s̄m ueritatem iudicat, ut dicitur ad Rom. 2. sed contra ueritatem iudicaret, si uni eorum qui sunt digni equali pena, infligeretur grauior pena sensus q̄ alteri: dilatio autē gloriæ est maior pena, quam accerbitas penæ sensus, quia sicut dicit Chrys. super Mat. carere uisione diuina est maior pena, q̄ quilibet pena sensibilis. ergo vnus eorum q̄ digni sunt equali pena, non maiorem dilationem gloriæ patietur altero citius liberato.

¶ Præter. Malum, secundum Aug. dicitur quia nocet, nocet autem quod adimit bonum: dilatio autē gloriæ adimit maius bonum, s̄m bonum incrementum. ergo maius malum, & sic idem quod prius.

SED CONTRA est, quod magister dicit in 4. sent. di. 45. quod ille, pro quo sunt plura suffragia citius a penis purgatorii liberatur. Contingit autē quod pro uno eorum q̄ digni sunt equali pena, nunquam suffragia q̄ pro alio, ergo vnus citius liberabitur.

¶ Præter. In fine mundi inueniuntur aliqui cremabilia quædam habentes, quorum dilatio a gloria non erit tam diuturna, sicut eorum qui modo cremabilia deferunt ad purgatorium, quia breuis mora erit inter mortem & resurrectionem, ut Aug. dicit. ergo pari ratione & nunc eorum qui equalia cremabilia deferunt, vnus pōt minus differri a gloria quam alius, & sic erit citius liberatus a penis.

RESPON. Dicendum, q̄ ista quæstio non datur supra uirtutem suffragiorum, vtrum si suffragia facta pro aliquo, ualeant illi solum pro quo sunt ad liberationem, vel etiam aliis. Circa quod aliqui dixerunt, quod non magis ualent illi quam aliis: imo forte magis ualent aliis, si sint melius dispositi ad recipiendum suffragiorum uirtutem: & ponitur exemplum, sicut si accēdatur cereus in domo pro aliquo diuite qui sit cæcus, illuminat omnes in domo existentes, & forte alios magis illuminat si habeant limpidiorem uisum: & secundum hanc opinionem duorum, qui ob æquales culpas in purgatorio detinentur, vnus non potest citius liberari quam alter. Sed hanc opinionem non reputo ueram, cuius ratio est, quia suffragium unius ualeat alteri pp̄ duo. Vno modo, propter uirtutem charitatis, q̄a oēs qui sunt in charitate, sunt quasi vnus corpus: & ita bonum vnus redundat in oēs, sicut manus